

# Η συνδρομή των θετικών επιστημών στη βιβλική έρευνα: Ένα παράδειγμα (Πέτρος Παναγιωτόπουλος, Αρχισυντάκτης Θρησκείας)

/ [Πεμπτούσια](#)



[Προηγούμενη δημοσίευση:<http://bitly.com/23D7IX9>]

Μια πολύ ενδιαφέρουσα πτυχή του πονήματος του Sir C.J. Humphreys είναι ο συστηματικός «διάλογος» που επιχειρεί με τη βιβλική έρευνα. Στο έργο συνατά κανείς εκτενείς αναφορές και συνόψεις στην έρευνα αλλά και στην ιστορία της, με αρκετές τυπολογικές ομαδοποιήσεις των ερμηνειών που έχουν δοθεί σε ζητήματα του συγκεκριμένου πεδίου και με συμπεράσματα, στα οποία δείχνουν να συμφωνούν οι ειδικοί του. Ο ίδιος δεν παραλείπει, ακόμη, να αναμιχθεί στην ευρύτερη συζήτηση, τολμώντας να καταθέσει τις δικές του προτάσεις και να μη μείνει στην ταξινόμηση των υφιστάμενων ερμηνευτικών σχημάτων.



Πηγή:<http://www.purebiblesearch.com/>

Η προσέγγισή του φανερώνει μια διάθεση υπέρβασης της «στενής» ανάγνωσης των ευαγγελικών κειμένων. Για παράδειγμα, στέκεται ιδιαίτερα στους συμβολισμούς, χρωματίζοντας τους δαιδάλους των «στεγνών» επιστημονικών ερμηνειών. Βέβαια, δεν αρνείται την προσωπική του θρησκευτική τοποθέτηση, αλλά αυτό δεν τον εμποδίζει να τηρήσει τις κατά το δυνατόν απαιτούμενες αποστάσεις των ατομικών του προτιμήσεων από τα αποτελέσματα της έρευνας. Τονίζει λ.χ. τις ομοιότητες μεταξύ Συνοπτικών και Ιωάννη (πέρα από τις αναφερθείσες ασυμφωνίες), αλλά δεν διστάζει να αναγνωρίσει και παρεμβάσεις χριστιανών σε αρχαιότερα κείμενα (τους Σιβυλλικούς χρησμούς). Η προσωπική πίστη του εδράζεται εξ ολοκλήρου σε συναγωγές λογικών συμπερασμάτων. Εκδηλώνει ανοιχτά την εμπιστοσύνη του στην αλήθεια του ευαγγελικού κειμένου, αλλά συνάμα χρησιμοποιεί ευρέως ιστορικές πηγές, για να τονίσει τη συμφωνία των Ευαγγελίων μαζί τους. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, συνεξετάζονται αυστηρά όλα τα ενδεχόμενα, όλες οι πιθανές περιπτώσεις, προτού αποφανθεί για το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε.

Εξάλλου, η θητεία του στο χώρο των θετικών επιστημών, εκτός από τα εχέγγυα δεοντολογίας που του προσφέρει, του δίνει έναν επιπρόσθετο «αέρα» στη μεθοδολογική του θεώρηση. Όταν για παράδειγμα, διαπιστώνεται η σιωπή των Γραφών σε αστρονομικά γεγονότα, επισημαίνεται ο κυρίαρχος για την εποχή φόβος των αστρολογικών δοξασιών. Έτσι, τα θετικο-επιστημονικά και τα ιστορικο-θεολογικά του ενδιαφέροντα συνδυάζονται με έναν πειστικό όσο και ερευνητικά

λυσιτελή τρόπο.

Από τα παραπάνω περιττεύει προφανώς να εξαρθεί περαιτέρω η αξία του έργου. Είναι από τις σπάνιες περιπτώσεις που εκπληρώνεται η καβάφεια ευχή, το ταξίδι να αξίζει περισσότερο από την Ιθάκη. Αναμφίβολα, αυτή η πανδαισία ευρυμάθειας απευθύνεται τόσο σε ειδικούς βιβλικούς επιστήμονες όσο και σε ένα ευρύτερο κοινό. Το πλήθος των γνώσεων που προσφέρει συνδυάζεται με μία ευχάριστη γλώσσα, λεπτό χιούμορ και χρήση παραδειγμάτων από την καθημερινότητα στην επιχειρηματολογία του. Η πληρότητα της παρουσίασής του αφήνει ελάχιστα σημεία του βιβλίου να απαιτούν περαιτέρω ανάλυση. Με ξεχωριστή φροντίδα για την ευχέρεια της ανάγνωσης και της κατανόησης όσων υποστηρίζονται, στο τέλος κάθε κεφαλαίου τίθενται *συνόψεις*, με τρόπο επιγραμματικό αλλά σαφή, όσων προηγήθηκαν. Αξιοσημείωτο, τέλος, είναι ότι σε πλείστες περιπτώσεις ο συγγραφέας δείχνει να γνωρίζει καλά (αν και με κάποια κενά) την Ορθόδοξη λατρευτική παράδοση.

Ως ακροτελεύτια παρατήρηση, οφείλουμε να προσθέσουμε ότι όλα αυτά θα είχαν μηδαμινή αξία χωρίς την εκδοτική επιμέλεια, που συνταίριαξε το εκλεκτό περιεχόμενο του βιβλίου με μια ιδιαίτερα καλαίσθητη μορφή. Η μεταφραστική συμβολή της κ. Ανίτας Κλήμη δε, πιστεύουμε πως προσέδωσε μία πρόσθετη αξία στο όλο εγχείρημα, χαρίζοντας στο ελληνόφωνο κοινό μια γλώσσα ρέουσα, που απέδωσε με τρόπο ικανό την όλη προβληματική του C.J. Humphreys. Ενδεχομένως, θα μπορούσε σε μία μελλοντική επανέκδοση να εξεταστεί η περίπτωση της κατάρτισης ενός ευρετηρίου ονομάτων, εννοιών και πραγμάτων, ώστε να αποθησαυριστεί ο όγκος των πληροφοριών που περιλαμβάνονται.